

אלישבע לוי

וילה

03.07 – 09.08.2014

אם המשפט אומר שההבדל בין אדריכלות לפיסול הוא אינסטלציה (plumbing), הרי שההביטאט המוצע לפנינו מתפקד כמסה של חוסר תכלית מוחלטת. הווייתו מסתכמת בתדמיתי, במראית העין, ב"בכאילו"- במבט ראשון ה'וילה' נדמית לבית חלומות, לפנטזיה של מושג הבית, אך הכל בה שביר, קמוט וארעי.

במבנה לפנינו שלובים אלמנטים המתייחסים לאדריכלות מודרניסטית כגון חזות קלת משקל ומרחפת, משחק בין חללי פנים וחוץ וכיוצא. ערכים אלו מקבלים בעבודה של לוי פרשנות של סביבת מחייה פרוצה הנמצאת על התפר בין פנים לחוץ- חדר האמבטיה הוחלף בבריכת שחייה, החלונות הוחלפו בשלטי חוצות והצמחייה בה נעה בין עציצי נוי מבויתים לצמחיית יער טרופית.

לעומת זאת שם התערוכה 'וילה' גם רומז לחלום הישראלי על בתי מגורים רחבי ידיים בפרברים- חלום שמשלב בין האתוס הציוני של "חומה ומגדל" הקורא להתפשט לפריפריות ולהרחיב את גבולות ההתיישבות היהודית בארץ לבין החומרנות הקפיטליסטית המוצאת ערך בגודל, בפאר ובשפע. כלומר העבודה מפגישה בין ערכים מודרניסטיים ואוטופיות חיים להתגלגלותן לצורות של גסות דורסנית, חוסר טעם, קיטש, טראש ועושר דמיקולו.

ניתן לראות זאת כמטריאליזציה של הזהות העכשווית בעידן הדיגיטלי של הרשתות החברתיות ו'האח הגדול'- בו הגבולות בין הפרטי לציבורי, הזוהר והנגיש היטשטשו בקיצוניות חסרת תקדים. ואכן בית זה יכול להתפרש כמעין 'בית האח הגדול'- כמוהו הוא זמני, זוהר למראית עין וראוותני אך הוא גם תפאורה מתפרקת. כמוהו הוא חשוף ופרוץ מכל עבר אבל סגור ומסוגר בתוך מבנה אחר, של ממסד פוליטי גדול ושתלטני (רשת הטלוויזיה/ הרשת החברתית/ הממסד האמנותי) הבולע כל דבר שנכנס לתוכו כמו לוע המכונה ב"מטרופוליס".

היות מבנה הוילה יחידה בתוך יחידת הגלריה, מעניין גם בהתייחס להגדרותיה האמנותיות של היצירה. אמנם ניתן להגדירה כהצבת אינסטליישן המשתלטת על שטח הגלריה ומתייחסת למימדי הגוף האנושי הצופה בעבודה, אולם היא כאמור "ממוסגרת" בתוך מובלעת פנימית מנותקת מן הצופה ויוצרת מצב בו האינסטליישן שב להיות פסל אוטונומי אשר הצופה חג סביבו.

בהקשר זה האופן בו משתמשת לוי בצילום, כהדפסות פיסוליות, סותר את הפונקציה המסורתית של הצילום כאמצעי להנצחה. גרסת הנייר של האובייקטים מקצינה את זמניותם ומקצרת את אורך חייהם הקצר בלאו הכי של מוצרי צריכה בימינו.

כמו הג'אנק יארד החומרי, האקטואלי והתרבותי שעובר דרכנו יום יום- כמו הניוז פיד הנגלל לאין סוף ונשפך לביוב התודעה, העבודה לפנינו מייצגת יותר מכל את המידי והחולף. היא שייכת לעולם בו היציבות חדלה מלהתקיים ואת מקומה תפס השטף המתמשך. זוהי יצירה ללא עתיד- היא עכשווית במובן שהיא נמצאת בזמן העכשיו בלבד, היא אירוע. היא רגע.

נוגה דוידסון, יוני 2014